

DOBROGEA JUNA

POLITICA, ECONOMICA, LITERARA.—INDEPENDENTA, ZILNICA

Director: CONST. N. GARRY

Din viața satelor

Arălam, într-un articol precedent, starea de vîtrege în care se găsesc satele și viața exclusiv an-

imală în care a ajuns să se complacă chiar, lumea rurală până și în Dobrogea noastră.

Un adevăr pe căl de crud, pe căl de real.

Revenind, vom schița în treacăt păreri asupra unora dintre măsurile mai leșnicioase de îndrepriere. Firește, nu în cadrul unui articol de ziar se poate dezbată o chestiune de lumenăția socială a celor ce ne preocupa. De aceea nu se va schimba nici radical și nici imediat — prin mijloacele preconizate — față unei societăți, cu atât mai mult, cu că aceste mijloace privesc exclusiv inițiativa privată, nefiind sauvezonate prin legi. Eficiența lor —sigură de altfel — reclamă timp și intensitate în lucru.

Un adevăr, ce doare și pe care toți ne mărginim a-l semnala numai — chiar și cel cu... musca pe căciula — că elementele prin insăși originea și pregătirea lor a trăi în lumea rurală și a o ridică, se consideră săpătuite de soartă „la jără” unde „n’ai cu cine schimbă o vorbă” sau „n’al nici o distracție”, urmărind — în totală activitatea lor — nu idealul trezirii la viață a unui lumi, care-i a lor, ci plasarea căl mal grabitică la... oraș.

Exemplificările ar fi numeroase.

Un prim mijloc al curmărilor călăriștoase, în care viața rurală se află, ar fi deci, **ramânerea la vatră** a tuturor acelora ce fug sau cauă să iugă și convingerea lor hotărătă că prin emigrare lor n’adăgă nimic societății ordinenții, care reclamă — vîții sale — elemente potrivite unui mediu superior și nu le simte necesitatea.

Negrești, înțelepciunea populară a constițuit proverbul „decăt codas la oraș, mai bine la sat frunțas” după o inelungată observație și-o matură gândire. Pare-se totuși că încă același înțelepciunea ar ulata — sau se fac că ulă — un adevăr ase de evile.

Cei rămași — ori căl de puții — ar sănăta datorie de a lupta cu puteri unite pentru scopul comun: trezirea satelor. În ce sens? Găsesc potrivită o înfrângere reală a școlii, bisericilor și administrației, sprințind o activitate călă mai intensă și mai multilaterală pe pregătirea celor dinăi și concursul nemarginat al celor din urmă.

Cu asentimentul — fie locit — al revizoratului și protoieriei, această colaborare ar fi patrușă — pe regiuni — de administrațiorul de pleșă, care — înconștientabil — îar oferi posibilitățile de lucru.

Să se înjurgea societății culturale regionale cu ramificații în cele mai departe sate și să se organizeze cercuri culturale la cari să ia parte funcționăriile de toate categoriile. Să se înă conferințe, să se dea serbări cu intrare liberă și să se stimuleze sătenii la preocupările superioare celor stomacale, pe toate căile.

Tărani fruntași să se căstige pentru atari mișcări pe care individuală — accentuând înțeleagerea, scoțând în evidență și acoperind cu

cuvinte de laudă ori ce acțione construcțivă, ori de unde ar veni și ori care ar fi mobilul promotorului ei.

In comunitate de frunte și ar putea deschide cursuri complimentare; iar la reședințele plășilor — prin concurența literașilor și a celorlăși factori intelectuali — ar putea funcționa o clasă-două de gimnaziu. Tineretul ar putea înjurgea echipe teatrale, coloană — ca oare-cădă trubadurii — satele și dacănd cu el curăntul de ordine și în demnul de lumini.

Toate se pot face fără sacrificii materiale; singură voință și subordonarea plătonică unui primus interpar — care și-ar lăsa și răspunderea acțiunii comune — ar fi suficiente.

Sub acest raport am sălătut cu entuziasmul înșinărea „Societății tineretului dobrogean” din Ostrov, cu copiii — elevi de liceu — și deschiderea gimnaziului din Cernavoda cu aceeași sin-

ceritate cu care am deplasat soarta celui din Medgidia. Societățile culturale regionale — federate ori nu și-ar avea patronul, care să sărbători anual cu solemnitate; ar lăua inițiative de ridicări de monumente excursii, petreceri și ar provoca toată lumea rurală la preocupările superioare.

Pe de altă parte toți membrii recunoscuți ai unor astfel de Societăți culturale, ar fi bine primiți și bine servisi de ori ce autoritate — li s’ar face acte în mod gratuit și orice întrebări — să i se facă de la școală sau numai copiii și instrucțori, nu numai profesorii plășilor de stat.

Scoala-i lot cuprinsul lui, elevi sunt toți călători și profesori toți salariați de stat. Să educăm deci — cu puteri unile — toți copiii-călăjeni — în imensa școală societății. Așa numai ne vom face pe deplin datoria. Nol, prima nol.

JEAN DINU, Adamclisi

Ultimile stiri politice

Buc. 23 Dec.— D. Flondor continua să obie întrăvederii cu reprezentanții tuturor partidelor, în vedere alcăturării unui guvern de concentrare care să armeze guvernul d-lui Tache Ionescu. D-șa nu va parăsi Capitala, până nu va obține un rezultat în această privință.

Prințul ministrul va cere tuturor partidelor reprezentante la Camera, să delege pe timpu vacanță specială pentru examinarea reformelor electorale.

D. Mihalache a luat contact cu d. Flondor. În sensul că și-dină facă parte din viitorul guvern.

În cercurile politice se vorbesc de o asociere a tuturor partidelor contra partidului liberal local.

Si morții au inviat

Multe lipsuri și nevoi și avut de indură această scumpă provincie, dela reanexarea în Patria-Mănășturi și până în zua de azi; multă dăndejde și multă durere la os, se adunau să chibzuiesc între dânsi, asupra celor ce le mai rămâne de făcut, și își desemnau delegați cu înșărcinarea de a se prezenta la București mai marilor zile, cerând DREPTATEA, de care aproape totdeauna au fost înțuji la o atât de mare distanță.

Găsi-va împăitori, s’au pus în slujba cauzelor dobrogene, sfârind din această un astfel postolat, negi jându-și interesele și făcând sacrificii materiale, fără pretinții și fără alt scop, decât acel să consiliște și să îndeplinească cea mai sănătă direcție datorii.

Aceșa trăesc și astăzi modești, timizi, necuoșuți, și pușni, aproape că nu merită pe degete.

De aceea s’au înținut constituirea noului cabinet Take Ionescu și de preluindeni, exerciții politici au răsărit ca ciupercile după ploaie și au pornit spre București erilănd — ca oare-cădă trubadurii — satele și dacănd cu el curăntul de ordine și în demnul de lumini.

Se va găsi oare Invățătorul, care cu biciul să îngonească din templu pe zare?

Buletin politic

RETEVEIE

Tulcea tachistă

Dela plecarea d-lui Sebastian Teodorescu dela conducerea organizației tăkiste din Tulcea, această miscare se poate spune ca drept căvânt că s’au descompus, datorită faptului că, în prima linie, nu se găsea un element să la local acelaia, care a înfăptuit și condus o bandă bucată de vreme, cea mai puternică organizație politică locală.

D-l profesor Dem. Negulescu, căruia d-l avocat N. Al. Lichardopol i-a... „călcit” și-a

tăkitării tăkiste, prea era oca-

casă și mal ocupă și de întregile,

d’aforse și de crește... mur-

dările din Tulcea. D-l N. Lichardopol, sau C. Constantines-

cu, neavând nici autoritate și

nici dispuși la sacrificii materiale de a organiza și

intregine o grupare politică,

și au văzut fiecare de treburi,

abandonând cu desăvârșire pă-

nă și ideea unui partid tăkist

în localitate. Mica fară rămasă

să fără păstor, să risipă, să

dă în mod public ca politica

de Bucă, fie și de Scott

și mult mai rentabilă decât or-

care este.

Să prospăt însă o minună!

D-l Take Ionescu a fost înșă-

cinat să formeze cabinetul și,

pe deasupra, la ministerul de

interne să văd și de la

Cădărescu

și că văd și de la

șefii de stat.

D-l N. Lichardopol, uitând

ca d-l Cădărescu este pre-

ședinte al clubului tăkist

în Tulcea, proclamat de adunarea

generală convocată de d.

C. Constantinescu, se „îljeze” în

șefii și convocăd în Tulcea

acădu la șosea, expediindă la

Take Ionescu și I. Cădărescu

o telegramă de credință

cu celelalte partide, precum și

aceea față de nouă situație

crește prin schimbarea regi-

mării.

D. Radovici spune că

partidul tăkanești împărtășește

cu căpitanul

șefii de stat

într-o situație

cel mult, va

ridică starea de asediu și incen-

zarea în Dobrogea, Basarabia și

Ardeal.

Dela Curtea cu Jurati

Revoluția din Crete

Atena 21 Decembrie. — Stiri ce

sosește din partea deținătorilor

gărzii de frontieră

întră în

țările

învecinate.

Înțelepciunea

poporului

grănicerilor

învecinate

înțelepică

poporului

învecinate

înțelepică

